

63. regionální poradní platforma

Zápis

Datum a čas konání: 21. 11. 2024, 13:00 - 16:00 hodin

Místo konání: Sál architektů, Staroměstská radnice, Staroměstské nám. 1/3 , Praha 1

Přítomni:

Gabriela Ledvinková, ÚP
Kateryna Puiu, InBáze
Michaela Bošková, Arcidiecézní
charita Praha
Petra Damms, Dignity Restoring
Hope
Matěj Šulc, OPU
Natalia Zanežgina, AMIGA
Olga Oros, ÚMČ Praha 9
Zdenka Dubovská,
INFO-DRÁČEK
Viktoriya Matorina, SZÚ
Lucie Laštková, ICP
Anna Kurnytska, ICMPD
Jurij Tsaly, ÚP
Kateryna Baklanova, SIMI
Nataliia Kosiakova, ÚP
Martina Škrdlantová, META
Kristýna Brožová, ČvT
Halyna Atamas, Dignity Restoring
Hope
Veronika Kostecká, SIMI
František Pethö, ČvT
Maiia Daruda, Vita melior
Hanna Ochirova, ICP
Feride Madenova, SUZ
Iveta Ajjanová, SRMR
Soňa Čamborová, ÚP
Tomáš Taich, ÚMČ Praha 7

Iuliia Rusetska, MKP
Anna Fišerová, MHMP KUC
Petr Pijáček, SIMI
Nicol Tomková, SUZ
Ivana Šenitková, Eduzměna
Lenka Kachlík, Svitlo
Martin Časar, Romodrom
Galyna Andreytsiv, Pražský
Majdan
Kateryna Skrypnik, Pražský
Majdan
Kristýna Jiskrová, CIC
Ivana Vaňková, ICP
Veronika Bayerová, ICP
Daria Syomkina, Charita ČR
Klára Boumová, Charita ČR
Eva Kubátová, Praha 4
Jana Hajná, MHMP KUC
Kateřina Halíková, ICP
Paulína Tabery, CVVM
Martin Spurný, CVVM
Jan Luštinec, MV
Lucie Kudová, ÚP
Andrea Krchová, Konsorcium
Jana Zassiedko, Arcidiecézní
charita Praha
Světлана Porsche, Arcidiecézní
charita Praha
Josef Petr, ICP

Michal Jelínek, ÚP
Daniela Čuboňová, ÚP
Liubov Glodian, SZÚ
Oxan Pilatou, ÚP
Jana Januševičová, ICP
Marina Yanynovych, ICP
Klára Šmejkalová, SUZ
Barbora Matysová, ÚMČ Praha
11
Michaela Palánová, ICP
Nataliia Odobesco, ČvT
Jekaterina Gazukina, ICP
Jan Morčuš, ÚMČ Praha 13
Soňa Cziczey, MHMP ZDR
Radka Nováčková, ÚMČ Praha 3
Martin Kolafa, PřF UK
Šimon Pohořelý, ČAS
Olena Fedorychak, ÚMČ Praha
13
Kristýna Baše, IOM
Kamila Novotná, NRZP ČR
David Přinesdom, ÚMČ Praha 9
Lidiia Hrosych, MHMP KUC
Kateřina Phamová, ICP
Agáta Jankovská, ČČK / KACPU
Geti Mubeenová, MHMP KUC
Petr Syrový, ÚMČ Praha 13
Kateřina Kopečná
Mariia Fillerová, ÚMČ Praha 11
Judita Votíková, Vita melior

Informace z oddělení národnostních menšin a cizinců MHMP - Jana Hajná, Geti Mubeenová

- **Dotační program pro rok 2025:** podpora aktivit národnostních menšin a integrace cizinců je sjednocená v rámci jednoho programu, ale se zachováním samostatných oblastí. Integraci cizinců věnována opatření IV-VI. Celkově podáno 184 projektů. Ve IV. opatření (klasické aktivity v oblasti integrace cizinců - kulturní, společenské a osvětové aktivity, jazyková příprava a komunitní práce) podáno 83 projektů, v opatření V (publikační činnost a audio/video nahrávky) podáno 7 projektů, v opatření VI - 5 projektů (nové opatření věnované na podporu aktivit cizineckých organizací). V tuto chvíli máme po formálním hodnocení a budeme předávat na hodnocení externích odborníků, kteří na to budou mít čas do začátku ledna. Následně by v první polovině ledna měla zasedat grantová komise. Po jednání grantové komise by dotace, které se týkají národnostních menšin a postupují do Zastupitelstva HMP, měly být projednány Výborem, který bude 4.2.2025. Předpokládáme, že se materiál dostane na jednání Rady HMP v průběhu února a následně pak i na jednání Zastupitelstva.
- Vyúčtování grantů z letošního roku: externí firma dodávající online formuláře je ještě nedodala, co nejdříve obešleme ty, kterých se to týká.
- Plánované poradní orgány, platformy:
 - **10. 12. Poradní platforma MHMP a MČ společná s Poradní platformou odboru školství MHMP** (zástupci MČ pro oblast integrace cizinců a zástupci jednotlivých odborů školství).
 - **11. 12. proběhne** letos poslední jednání **Komise rady HMP pro oblast integrace cizinců**. Budeme se komplexněji věnovat tématu interkulturní práce. Máte-li náměty, které by měly být postoupeny k projednání Komisi, budeme rádi, když je předáte předsedovi Komise panu Knitlovi či kolegovi Janouškovi, případně se můžete obrátit na [jakéhokoliv člena Komise](#). Členové Komise mohou předkládat návrhy na zařazení.
- Letos končí **projekt UNITES** realizovaný v rámci spolupráce Eurocities, financovaný z evropských fondů. Projekt je zaměřený na spolupráci s dalšími evropskými městy a výměnu zkušeností v oblasti strategie a politik jednotlivých měst ve vztahu k integraci cizinců. Kolega Janoušek nás v příštím roce seznámí s výstupy.
- Téma Ukrajiny: V tuto chvíli máme zpracovaný materiál, který by měla projednávat Rada HMP nejpozději v prosinci (poslední jednání je 16.12.). Předmětem materiálu je strategický dokument pro rok 2025 a to, aby byla zachována koordinace na úřední úrovni pro kraj hl. m. Praha v rozsahu, jaký panuje teď, tj. kolegyně na odboru KUC (Geti Mubeenová, Anna Fišerová, Lidiia Hrosych) a na odborech SOV, SML a ZDR.
- **Geti Mubeenová:** Zpracován tisk do Rady HMP pro rok 2025. Naší snahou je reagovat na vysoký počet lidí s dočasnou ochranou (DO), kteří bydlí na území hl. m. Prahy (98 tis. osob). Na krajské úrovni jsme připravili materiál, kde shrnujeme situaci za rok 2024 podle jednotlivých oblastí (sociální, zdravotnictví, integrace a školství). Součástí je také zpráva o plnění, protože v rámci agendy byly finančně podpořeny NNO angažující se v tématu Ukrajina. Materiál hovoří o oblastech, v nichž je třeba pokračovat v příštím roce - zachování stávajícího personálního obsazení na odborech MHMP, provazování a postupné sjednocování agendy integrační a držitelů DO, snaha o navyšování kapacit v sociálních službách a ve školství. Veliké téma je terénní práce na ubytovnách - v souvislosti s přechodem do Lex Ukrajina VI se v úzké spolupráci s úřadem práce, odborem sociálních věcí MHMP, městskými částmi a NNO podařilo v létě a září zabezpečit hromadná podání žádosti o mimořádnou okamžitou pomoc. Jedná se ale o krátkodobé řešení otázky bydlení. Situace je ale stále neuspokojivá, informace přenášíme dál.
- V minulém týdnu se sešla stálá komise MPSV pod vedením pana ministra Jurečky. Krajsští koordinátoři volají po sjednocení agendy Ukrajina a integrační. Diskutovalo se uchopení krajské koordinace v jednotlivých krajích. Byly představeny vládní priority pro rok 2025: podpora duševního zdraví, podpora mladých osob 13+ a volnočasových aktivit, zvýšený zájem řešit pracovní vykořisťování uprchlíků z Ukrajiny.
- Stále probíhá jednou měsíčně Krajská platforma pro adaptaci a integraci osob s DO - svolává ICP, snažíme se na ni přinášet problematiku z terénu - můžete se obracet na Geti Mubeenovou se svými podněty. Jedním z témat byly např. fronty na pracovištích ÚP. Příští týden nás čeká schůzka s krajským ředitelem ÚP. Téma za Prahu se propadlo až na téma stálé komise MPSV.
- Stále nemáme k dispozici data od MPSV.
- Potkáváme se nadále s organizacemi podpořenými v rámci 2. kola Ukrajina.

Aktuality z Integračního centra Praha - Lucie Lašíková

- Projekt UNICEF zaměřený na ukrajinskou mládež ke konci roku končí, snažíme se co nejvíce aktivit transformovat do našich stávajících programů.
- Máme nový [projekt AMIF 63](#) zaměřený na podporu držitelů DO v oblasti uplatnění na trhu práce. Od 11/2024 probíhá individuální poradenství. Nejčastěji řešíme nostrifikace, rekvalifikace, pomáháme se zorientováním se na trhu práce, psaním CV a motivačních dopisů, založení OSVČ, poradenství pro osoby 15+, se zorientováním v systému vzdělávání v ČR, výběrem SŠ/VOŠ apod.
- Máme nový [e-learningový kurz češtiny](#) na úrovni A1 - další běh bude na jaře.
- Další RPP proběhne 6. 2. 2025.
- 1. 4. 2025 se bude konat veletrh v rámci RPP. Ve spolupráci s Jobspin Job and Relocation Fair se snažíme akci otevřít veřejnosti. V průběhu prosince bude spuštěna registrace pro vystavovatele. Budeme informovat e-mailem.

1. Jana Zassiedko (Arcidiecézní charita Praha) - Projekt AMIF Pryč z ubytovny

- Bližší informace o pomoci zranitelným osobám při přechodu do nájemního bydlení na [Informačním portálu pro cizince](#).
- Projekt je realizován v krajích: Praha, Jihočeský, Jihomoravský, Královéhradecký, Karlovarský, Ústecký, Vysočina a Moravskoslezský. V Praze ho pod názvem Pryč z ubytovny realizuje právě Arcidiecézní charita Praha.
- Základní podmínkou je, že jde o osobu s DO a k 31. 12. 2023 byla osoba v bezplatném ubytování HUMPO.
- V rámci pomoci: asistence s hledáním nájemního bydlení, při komunikaci s realitou, administrativní úkony, poskytnutí jednorázového paušálního příspěvku.
- Důležitý aspekt: udržitelnost. Domácnost má zajištěn legální a stabilní zdroj příjmů. Výška nájmu nepřekračuje stanovené hranice. Po zaplacení nájmu rodině zbývá dostatečná částka na živobytí.
- Od června do listopadu 2024 podpořeno 50 domácností (130 osob).
- Projekt je naplánovaný až do konce roku 2025.
- Kontakt: bydleniUA@praha.charita.cz, 736 764 706

2. Paulína Tabery, Martin Spurný (CVVM SOÚ AV ČR) - prezentace výsledků šetření mezi ukrajinskými uprchlíky

- 1) Ukrajínští uprchlíci v České republice 2024.** Dotazníkové šetření MV ČR mezi žadateli o prodloužení DO
 - Závěrečná zpráva z výzkumu je k dispozici na [webu MV](#).
- 2) 8. vlna výzkumu Hlas Ukrajinců 2024.** Prezentace z dotazníkového šetření mezi ukrajinskými uprchlíky – červen 2024
 - Výzkumná zpráva bude na webových stránkách zveřejněna do konce roku 2024

Komentáře:

Martina Škrdlantová (META): Chtěla bych vypíchnout důležitou věc, která zazněla v první prezentaci, a sice že ve věkové skupině 15-26 let jen 26 % osob studuje na SŠ nebo VŠ. To procento je hrozně nízké, zejména ve srovnání s českou populací, kde je to 80 %, u 16letých dětí dokonce 90 %. Výzkumu se přitom zúčastnili hlavně vzdělanější respondenti ze vzdělanějších domácností. Nepřístupnost středních škol zůstává pořád vysoká, bariéry stále jsou. Praha organizuje již několikátým rokem nulté ročníky. To je obrovský nástroj podpory pro tyto děti. Příprava dětí před vstupem na SŠ v systému velmi chybí, přitom je velmi důležitá.

Paulína Tabery: To, co vidíme, je pozitivní trend, který nás může těšit. Zároveň jsou za tím pozitivním trendem u zaměstnání nějaká *ale* - např. finanční stres, přepracovanost, nízké finanční ohodnocení, to jsou věci, které se tolik nezlepšují. Zlepšuje se celková zaměstnanost, zapojení. Obrovský posun vidíme i u bydlení, můžeme si

řít, jen 6 % bydlí tady, ale když si to převedeme na počet lidí, je to stále hodně. Vidíme pozitivní trend, ale neznamená to, že jsme na konci, stále je velký prostor pro zlepšení. I za malými procenty je poměrně dost lidí.

3. Panelová diskuze

Panelisté:

Jan Luštinec, vedoucí oddělení pobytu cizinců Praha I. OAMP MV

Za složku MV má od začátku na starosti problematiku Krajského asistenčního centra pomoci Ukrajině v Praze (KACPU Praha). Zpočátku v roce 2022 to bylo pro Prahu a Středočeský kraj, poté se Středočeský kraj odtrhnul, nyní od 1. 1. 2024 se opět vrátil. Organizuje odbavování žadatelů a držitelů DO, kteří tvoří 40 % rezidentů - osob vysídlených z Ukrajiny.

Lucie Kudová, ředitelka KoP Úřadu práce v Praze 9

Andrea Krchová, ředitelka Konsorcia nevládních organizací pracujících s migranty v ČR

Konsorcium zastřešuje 20 nevládních organizací pracujících s migranty. Sbíráme od členských organizací podněty z terénu a snažíme se je komunikovat se státní správou.

Geti Mubeenová, MHMP - krajská koordinátorka strategického řízení v oblasti adaptace-integrace držitelů dočasné ochrany z Ukrajiny

moderuje Kateřina Kopečná

Poprosila bych Vás o shrnutí, co by z Vašeho odborného pohledu nemělo v dnešní diskusi chybět, jaké zásadní informace by měly zaznít?

Jan Luštinec: Určitě by měla zaznít otázka bezpečnostních principů, důvěry žadatelů a držitelů DO vůči státnímu aparátu, orgánům veřejné moci a problematice autenticity informací, které nám předávají. Nemyslím si, že bychom se měli zaměřovat v roce 2025 na problematiku zvláštního dlouhodobého pobytu (DP). V průběhu diskuze se ale dostanu např. k Systému entry/exit apod.

Lucie Kudová: Myslím, že by zde mělo zaznít, že se Úřad práce (ÚP) opravdu snaží pracovat na zlepšení komunikace směrem k lidem s DO, ale i ke všem ostatním aktérům. Za rok 2024 (leden-říjen) bylo zpracováno za celou republiku 515 000 žádostí o HuD a vyplaceno 6,5 miliardy Kč. Je to obrovský obnos práce a nesmírná zátěž pro úřad. Opravdu se v tom snažíme zlepšit a fronty odbavovat co nejrychleji to jde. Za Prahu se jedná o 18 000 žádostí a 289 milionu Kč.

Andrea Krchová: Za nás by měla zaznít právě spolupráce s ÚP a vyjasňování si toho, kde to v oblasti HuD drhne. Jsem ráda, že se to na Praze 9 podařilo vyřešit a fronty tam už nejsou. Na některých ÚP je ale situace stále nedůstojná a komplikovaná. Jsem ráda, že máme mnoho příležitostí, jak tu situaci řešit s vedením ÚP. Dále by mělo zaznít téma školství - některé děti stále nechodí do školy. Máme-li tento mimořádný stav již 3 roky, tak pokud byť jen jedno dítě nechodí do školy a mělo by chodit do školy, musíme se tomu intenzivně věnovat. Děti také předčasně odchází ze školy, nedaří se je po ukončení povinné školní docházky zařadit do následného vzdělávacího systému. 3. klíčové téma - pracovní vykošťování, které se týká už i mladých lidí. Hodně se o tomto tématu mluví, ale zatím se příliš neřeší.

Geti Mubeenová: Za mne je to důvěra, spolupráce a odbornost. Na jednáních, kterých se účastním za veřejnou správu, vidím nedostatečnou důvěru mezi jednotlivými účastníky - zástupci expertních organizací, státní správy a veřejné správy. Vnímám, že mou rolí je snažit se propojovat, ve spolupráci s MČ a NNO, a věřit si navzájem. Byla mi dána důvěra, i když jsem přišla na MHMP z neziskového sektoru. Vnímám, že to není tradiční přístup. Díky tomu můžeme nyní propojovat různé aktéry. Integrace se nedá dělat samostatně, je k tomu třeba spoustu aktérů, kteří často mají jiné cíle. Je proto třeba hledat cestu kompromisu. Hodně mi chybí odbornost. Často se snažíme vymýšlet velmi komplikovaná řešení. Agenda je ale známá, jsou tu aktéři, kteří ji znají, víme, co se dá

dělat. Práce s daty ovšem není tak rozšířená, jak by se mohlo zdát. V naší agendě adaptace-integrace se to snažíme aplikovat, přesto to ale není snadné.

Mohli byste za vaši oblast definovat, jaká je u vás dobrá praxe, co se podařilo v kontextu integrace nově příchozích z Ukrajiny?

Jan Luštinec: Do včerejšího dne jsme v Praze odbavili 172 000 klientů, ať už žadatelů nebo držitelů DO. Je to zásadním způsobem větší číslo než bylo v roce 2022, kdy se na celé agendě podílelo daleko více subjektů a v úplně jiném režimu. Nyní fungujeme v běžném úřednickém modelu a jsme schopni odbavit takto velký nápor klientů. Rok 2024 přinesl ohromný pokrok v rámci naší schopnosti propagace a distribuce informací cizincům, držitelům DO. Udělal se velký pokrok v oblasti sociálních sítí, webových stránek Informačního portálu pro cizince. Má to ohlas i v rámci výzkumů, které se prováděly. Další téma jsou bezpečnostní principy. Cizinci, a je to velký problém důvěry, nám neříkají vždy pravdu v informacích, které jsou stěžejní pro posouzení žádosti o DO. Naučili jsme se, jak bojovat proti informacím, které pro nás nejsou relevantní. Umíme rozpoznávat padělky dokladu o zajištění ubytování, smyšlené nájemní smlouvy apod. V určité fázi tohoto roku jsme byli v situaci, kdy nám 40 % příchozích osob v daném měsíci uvádělo alespoň jednu informaci, která nebyla pravdivá. Způsob posuzování DO z hlediska bezpečnostních principů a autenticity informací je oproti situaci před dvěma lety někde jinde a ta náročnost je daleko vyšší.

Lucie Kudová: V roce 2024 se povedla zvládnout situace v souvislosti se změnou k 1. 9. S MHMP se nastavila velmi dobrá spolupráce, takže se vyřizování MOP zvládlo hladce a plynule. V rámci zkvalitňování služeb ÚP jsme zahájili na kontaktních pracovištích školení pro zaměstnance v interkulturních kompetencích. Povedlo se nám zaměstnat 3 osoby s DO přímo na ÚP. Nově se také můžete obracet na tiskovou mluvčí pro ukrajinskou komunitu paní Natalii Kosiakovou (nataliia.kosiakova@uradprace.cz). Pokračujeme s rekvalifikačními kurzy čeština pro cizince - v Praze se za celou dobu krize takto rekvalifikovalo 4 152 osob s DO, celkový počet rekvalifikovaných osob je 4 344.

Andrea Krchová: Jsem ráda, že se kolegům a kolegyním v terénu podařilo ve spolupráci s MHMP a ÚP, která byla opravdu klíčová a příkladná, vyřešit situaci na ubytovnách po 1. 9., kdy byla řada lidí v komplikované situaci. Naše členské organizace provází uprchlíky všemi legislativními změnami a zároveň asistují při prodlužování DO. Pohled na uprchlíky máme možná trochu zkreslený, protože se setkáváme s těmi úplně nejzranitelnějšími. Pokud se podíváme na úspěch tak, že na ulicích není řada bezdomovců a většina dětí chodí do školy, pak se nám daří. Pokud bychom ale šli do detailu a měli říct, zda všichni lidé opravdu žijí v důstojných podmínkách, tak tam už o tolika úspěších mluvit nemůžeme. Je skvělé, že se daří dílčí drobné věci ve spolupráci s institucemi, že se nám daří uplatňovat některé dílčí připomínky. Od kolegů a kolegyní z terénu ale přicházejí problematické a neřešitelné životní příběhy a je mi proto trochu žinantní mluvit o velkých úspěších, protože se bohužel spíš setkáváme s tím, že je někdo ve velice tíživé situaci. Chtěla bych ale zdůraznit téma spolupráce, které se zde v Praze velmi daří. Díky tomu, že odd. NMC MHMP spolupracuje, snaží se síťovat, provazovat a zjišťovat, co se v terénu odehrává, nedochází k úplně velkým katastrofám. Na druhou stranu, zpřísňování podmínek integrace je dlouhodobá záležitost a ukáže teprve čas, kam až nás to dovede. Zá úspěch považuji také to, že v ČR zůstaly agentury OSN a že zde budou působit i v roce 2025.

Geti Mubeenová: Úspěchem roku 2024 je, že se podařilo udržet agendu držitelů DO na úrovni magistrátu. Za největší úspěch považuji to, že se nám podařilo na politické úrovni vyjednat finanční prostředky pro NNO, navýšit budget na integraci i pro MČ a další aktéry a zaměstnat 6 lidí na MHMP, kteří se věnují výhradně tématu Ukrajina. Ve veřejné správě se většinou setkáváme se dvěma argumenty - buď nejsou peníze, nebo není vůle. Když přišel UNICEF do ČR, byla vůle i finanční prostředky, ale ty skončily v roce 2023. Bála jsem se, že v roce 2024 skončí i podpora na území hl. m. Prahy, ale nestalo se a podařilo se zajistit alespoň základní udržitelnost.

Eva Kubátová (Praha 4): Kolik máme v Praze zranitelných osob na ubytovnách? Kolik zranitelných osob se podařilo přemístit do standardního ubytování?

Geti Mubeenová: Nevím. Počet zranitelných osob na ubytovnách jsme měli k dispozici, když začal Lex Ukrajina VI. Nyní od MPSV data za Prahu nemáme. Věděli jsme, kolik osob bydlelo v kapacitách HUMPO, ale

ve chvíli, kdy to skončilo, tak lidé ze statistik zmizeli. Nyní to nejsme schopni určit. Pracujeme s množinou lidí s různým typem zranitelnosti. Otázku bydlení vnímám jako jeden z největších průšvihů na území Prahy, který se nám dlouhodobě nedaří řešit. Centrum sociálních služeb Praha poskytuje jedno emergentní ubytování, kde jsou např. onkologičtí pacienti, ale jsme tam na 98 % kapacity. Nedaří se nám navyšovat kapacity bydlení. Některé MČ udělaly změny na úrovni místních zastupitelstev a umožnily držitelům DO, kteří bydlí na dané MČ, žádat o byt, ale není to centrální rozhodnutí.

Andrea Krchová: Cílem opatření bylo, aby lidé nezůstávali na ubytovnách, nicméně se jim nenabídla žádná jiná alternativa. Lidé, kteří to aspoň trochu dokázali, ubytovnu opustili. Jinak opatření vedlo k tomu, že tam zůstali ti zranitelní uprchlíci. Někde se i zvedla cena za lůžko. Majitelé ubytoven na tom vydělávají dál, v některých případech na celém systému až parazitují. Situace pro uprchlíky se nezměnila. Jsou zacyklení v dávkách. Apelovali jsme na to, že pokud je třeba změna legislativy, aby lidé nezůstávali na ubytovnách, je třeba jim také nabídnout alternativu, nějak s nimi pracovat, aby nezůstali v kolotoči HuD - MOP.

Tomáš Taich (Praha 7): Městské části mohou poskytnout nějaký bytový fond, ale je hodně omezený. Uvažuje o poskytnutí bytového fondu MHMP?

Geti Mubeenová: Co se v tomto roce nepovedlo, bylo zahrnout do agendy kolegy z bytového fondu. MHMP nemá v tomto roce specialistu pro oblast bydlení. Téma řešíme v rámci sociálních služeb nebo emergentního ubytování. Dostávají se ke mně jen informace, že to nelze. Jednali jsme s kolegy z kontaktních míst pro bydlení, ale ukázalo se, že nemají v metodikách napsaný postup pro situaci, kdy přijdou cizinci, natož držitelé DO. MMR žádalo od agentur OSN o finanční prostředky na vytvoření metodiky pro kontaktní místa pro bydlení, ale nevím, v jaké je to fázi.

Tomáš Taich: MČ a aktéři, kteří to řeší, možnosti znají. Jsou vyčerpané a musíme se bavit o systémovějších změnách. Možná skrze cílenější aktivitu MČ za koordinace MHMP. Ať už se to týká bydlení nebo školství, jedná se o klíčové věci, které se objevují ve všech analýzách, a na úrovni MČ to nejsme schopni řešit. Mohla by být nějaká koordinace a posun?

Geti Mubeenová: Snažíme se o to. V případě školství dochází k tomu, že je agenda řešená i s ohledem na děti z Ukrajiny. Pro někoho nejsou adaptační skupiny dostatečně integrační opatření, ale aspoň něco se děje. Jsem ráda, že pokračují nulté ročníky. V oblasti bydlení, dostupnosti zdravotních a sociálních služeb máme ve větší či menší míře data a analýzy, ale nedaří se nám dělat systémové dlouhodobé změny. Stále panuje narativ, že je to dočasná záležitost a uprchlíci se jednou odstěhují. My samozřejmě říkáme, že tu významná část lidí zůstane a nyní je možnost potřebné systémy vybudovat. Ale je to o politické vůli a finančních prostředcích. Na centrální úrovni stále neslyším dostatečnou deklaraci toho, co jako společnost chceme dělat v tématu držitelů DO. Vždy, když se snažíme o nějakou systémovou změnu, slyšíme, že je z ukrajinské strany obrovský tlak na to, aby se lidé vrátili, a nás to hodně blokuje. V oblasti školství se to daří víc, protože je hodně věcí již zabudováno ve školském zákonu, ale v těch ostatních oblastech to tak není.

Dala bych prostor také zástupcům státní správy. V diskuzi zaznělo, že dochází k novelizacím různých zákonů, řeší se otázky pobytu. Mohl byste říci trochu víc k zvláštnímu dlouhodobému pobytu?

Jan Luštinec: Chtěl bych, abychom zvláštní DP nebrali jako nejzásadnější věc, která nás čeká v roce 2025. Jedná se o doplňkový institut, který dává vybrané části osob vysídlených z Ukrajiny větší jistotu budoucího pobytu v ČR. Jsme v situaci, kdy nemáme schválený Lex Ukrajina VII. K 1. 1. 2025 nebude s největší pravděpodobností zákon účinný a budeme muset počkat na účinnost zákona, abychom mohli začít prodlužovat DO. Zvláštní DP bude svými podmínkami navázaný na nařízení, které ještě nebylo projednáno na vládě. Obecné informace o zvl. DP spustily pochopitelně vlnu dotazů. My ale nevíme, jaké podmínky přesně bude mít, protože materiál, který dává ty podrobnosti, ještě není projednaný.

Jaké jsou další výzvy krom legislativního procesu?

Jan Luštinec: Setrvalou výzvou v oblasti migrační politiky je budování důvěry klientů ve státní aparát. Snažíme se dávat cizincům informace, působit vůči nim důvěryhodně a demotivovat je od využívání zprostředkovatelů, kteří vydělávají obrovské peníze na jejich nedůvěře a neznalosti. Nedaří se nám to, protože zprostředkovatelé mají jednoduchý náskok - oslovují cizince již v zemi původu a jsou členy komunity, takže mají jejich důvěru automaticky. Neříkám, aby cizinci nevyužívali právní zastoupení nebo nezisk, mluvím o zprostředkovatelích, kteří se objevují před pracovišti OAMP či KACPU a těží z neznalosti cizinců. Podnikáme proti tomu neustále opatření - spolupráce s neziskovým sektorem přímo na pracovištích, objednávací systém, který je výlučně pro cizince atd. Snažíme se s tím něco dělat, ale dohnat je nemůžeme.

Důležitá výzva je změna myšlení. Alespoň na naší pracovní úrovni bychom měli přestat vnímat DO jako dočasný institut a uvědomit si, že spousta cizinců s DO zde zůstane. Partneri, kteří nemají dostatečné kapacity, si budou muset uvědomit, že není možné držet si stávající kapacity, ale že je potřeba je navýšit. Musím zmínit např. téma práce s nezletilými bez doprovodu, prevenci patologických jevů apod. Přijde mi, že už to přestává fungovat. Naši partneři budou muset promyslet způsob fungování tak, abychom byli schopni poskytnout cizincům dostatečný servis. Zároveň si ale musíme uvědomit, že je DO v roce 2024 a 2025 už standardní migrační mechanismus. Migrace do ČR je v současnosti plánovaná - lidé přicházejí připravenější, do jisté míry vědí, kde budou bydlet a kde budou pracovat. My přitom poskytujeme nástroje prvotní pomoci všem, máme zachovaný stejný princip fungování KACPU neměnně od roku 2022. Provádíme klienta celou situací žádosti o DO (např. tlumočení a asistence při vyplňování formulářů, formuláře žádostí se vyplňují až na místě apod.). Ne všichni ale takovou pomoc reálně potřebují. Dáváme pomoc všem, přestože bychom se měli soustředit na ty, kteří ji opravdu potřebují. V příštím roce se KACPU přesune do nových prostor, které budou menší, a asistenční centrum bude fungovat jako běžné kontaktní pracoviště OAMP. Způsob práce s klientem v rámci prvotní pomoci nebude moci zůstat stejný.

Andrea Krchová: Chtěla bych reagovat na dvě věci, které řekl pan Luštinec. Nejprve jste mluvil o důvěře/nedůvěře - nemohli bychom v tom víc spolupracovat? Je to totiž vzájemně propojené. Ministerstvo vnitra nám také nedůvěřuje. Kdybychom se pokusili přemostit tuto první nedůvěru, možná by se podařilo získat tu důvěru v terénu, protože terénním pracovníkům se daří důvěru navazovat. Proto se v minulosti i v roce 2024 dělo to, že státní instituce neměly informace o tom, že se děje něco zásadního v terénu, zatímco my a krajští koordinátoři jsme ty informace přinášeli. Kdybychom dokázali pěstovat důvěru napříč institucemi, pak by se nám také více dařilo budovat důvěru ze strany klientů.

K zvláštnímu DP - od začátku války se snažíme s MV diskutovat o nějakých návazných pobytech. To, že se bude DO prodlužovat, je mimořádné. Měli bychom společně pracovat na tom a i mentálně se naladit na to, že lidé nedokáží žít déle než 3 roky v provizoriu. Zvláštní DP nebude pro každého, přejít do něj bude moci velmi malá skupina lidí. My se snažíme brzdit Lex Ukrajina VII, protože víme, že v návazném pobytu je jedna velká chyba, a to že lidé, pokud vstoupí do zvl. DP, nebudou mít přístup k nepojistným sociálním dávkám. Je to pro nás velké téma, pro MPSV a bohužel ani Úřad vlády to dlouho téma nebylo, až se zaspalo. V tuto chvíli je zákon před třetím čtením. Znamená to, že pokud nyní pracující žena vstoupí do zvl. DP a bude chtít mít v budoucnu dítě, nedostane rodičovský příspěvek ani příspěvek na dítě. Diskuze k tomu mohla proběhnout, ale neproběhla. Doufali jsme, že zvl. DP bude první vlaštovka, že se začne diskutovat o dalším otevírání dveří, které s sebou ponese to, že se zaměříme i na systémové změny. Ale vždy narazíme na stejnou odpověď - ukrajinská vláda si to nepřeje. Je to na jednu pochopitelné, s velkým respektem k tomu že chceme, aby se Ukrajina obnovovala, ale musíme tu volbu nechat na lidech.

Lucie Kudová: K vývoji nemám moc co říct, protože my jako ÚP toho nejsme účastní. My jsme vždy postaveni před hotovou věc. Předpokládáme, že pojedeme s HuD ve stejném režimu jako doted. I my se začínáme sžívat s tím, že lidé se na Ukrajinu opravdu nevrátí, že situace bude trvalá a že nám asi bude narůstat klientela. Snažíme se přeorganizovat práci na úřadě tak, abychom navýšili počty osob, které obhospodařují tyto klienty. Snažím se také rozklíčovat, proč tam ty fronty jsou, když máme aplikaci a digitalizaci. Je dost možné, že se jedná o technický problém, o problém v registrech, do kterých aplikace neposílá informace. To je téma, kterému se budu věnovat příští rok, aby se toto odstranilo, protože to je drtivá většina fronty.

Matěj Šulc (OPU): Máme dost teorií, proč se to děje, protože s klienty řešíme to stejné. Chodí jim chybová hláška, ze které se nedá pochopit, co je přesně ta chyba, takže musíme dělat doprovod. Budu moc rád, když se nám ve spolupráci podaří zjistit, kde přesně ta chyba je.

Lucie Kudová: Budu ráda sbírat jakékoliv podněty tohoto typu. Myslím, že se tam dějí 3 hlavní věci, ale 90 % z toho je chybová hláška, že jim nesouhlasí rodné číslo, jméno, příjmení, datum narození nebo bydliště. Oni to přijdou opravit, ale za měsíc přijde chybová hláška znova.

Matěj Šulc (OPU): Přesně tak. Další téma, u kterého vnímám, že se jedná o velmi málo lidí, je téma bezdomovectví u lidí z Ukrajiny, kteří se dostávají do těžko řešitelných situací. K tomu, aby mohli mít DO, potřebují mít bydlení, které nemají. Z hlediska integrace je vždy snaha řešit s lidmi, aby měli kvalitní bydlení. Problém je, že se do OPU dostanou až ve chvíli, kdy už to bydlení nemají. V rámci sociálních služeb je snaha jim pomoci, ale není jak. Nemají bydlení, takže nemohou mít ani DO ani vízum strpění. Nemůžeme s nimi bydlení hledat, protože nemají peníze. Dostáváme se do neřešitelné situace. Odpověď by samozřejmě byla hledejte s nimi bydlení, které je kolaudované jako bydlení, a budou mít DO. Problém je, že oni na to nemají peníze a my jako sociální služba nemáme peníze na zaplacení bydlení. Víím, že je varianta, že mohou jet do Zastávky u Brna, ale mně se to hodně nelíbí, protože azyl je k něčemu jinému. Nemáme s těmi lidmi jak pracovat. K tomu, aby mohli mít práci, potřebují legální pobyt. Na Ukrajinu se vrátit nechtějí. Ví vůbec někdo o těchto lidech? Moc jich totiž není. A co se s nimi dá dělat? Nikdo nechce, aby končili na ulici.

Geti Mubeenová: Praha dělá tzv. zimní humanitární opatření pro lidi bez domova. Toto téma řešíme ve spolupráci s kolegyní ze SOV MHMP, řešíme ho i na ředitelské úrovni. Řešení není složité - mluvím tedy o emergentním ubytování - ale točí se to hodně kolem nejistoty s DO. Dokud si neřekneme, jak chceme s držiteli DO pracovat, dokud je nezačneme brát jako Pražany a dělat služby pro Pražany, tak se daleko nedostaneme. Doteď jsme ve veřejné správě jeli v emergentním režimu, teď jsme v přechodovém období, jsme hodně unavení, komplikují se životní situace, zároveň neroste infrastruktura v sociálních službách tak rychle, jak bychom potřebovali, a to tvoří celou řadu problematických situací. Na stav upozorňujeme např. na výkonném výboru, nebo na stálé komisi MPSV. Odpověď ale je, že Praha je nejbohatší, ať si poradí. Každý odkýve pomoc matkám a dětem, ale je těžké dělat rozhodnutí i s ohledem na tyto cílové skupiny.

Jan Luštinec: Mezinárodní ochrana je velmi specifický institut, je to úplně něco jiného než DO. Rozhodně bych osoby, které si nedokážou najít bydlení, neposílal do Zastávky u Brna. Osoba, která má nárok na udělení DO, může stále využít bezplatné státní humanitární ubytování v prvních 90 dnech. V tu chvíli osoba, pokud splnila podmínky DO, získává ten status a může čerpat pomoc. Ne každý má ale nárok na udělení DO, případně to může být žadatel, který o DO v minulosti již žádal a v tom případě nárok na bezplatné ubytování na 90 dní nemá.

Matěj Šulc: Problém je právě v tom, že oni o tuto možnost přišli.

Jan Luštinec: Zde se potýkáme se zněním zákona, který doklad o zajištění ubytování dává jako nedílnou náležitost. Je poměrně náročné, jaký doklad o zajištění ubytování akceptujeme. Vnímám to jako nějakou bariéru. Legislativa se zpříšňuje a zpříšňuje a logicky se objevují lidé, kteří tím sítím propadají do neřešitelných situací, to je nesporně pravda.

Andrea Krchová: Mám jen drobnou poznámku k ÚP - panu generálnímu řediteli jsme se pokusili předat informaci o tom, že se nejedná o individuální případy, ale o technickou chybu. Doufáme, že budeme mít ještě příležitost k jednání, protože nám řekl, že se o individuální případy jedná.

Bezdomovectví je jednou z komplikovaných situací, do kterých zpříšňování lidí dohání. Nebo se ocitají ve vazalské práci a vykořisťování, kdy je bydlení a zaměstnání na sobě závislé a zaměstnavatel si může se svým zaměstnancem trochu dělat co chce. To je druhá rovina zpříšňování.

Co si myslíte, že nás čeká za výzvy v roce 2025?

Geti Mubeenová: Bude se ještě víc ukazovat dlouhodobý efekt Lex Ukrajina VI a zpříšňování podmínek. Buď si lidé pomůžou s využitím nesystémových opatření, nebo se vrátí / přestěhují do jiné země. Bohužel to nebudeme umět monitorovat. Měla by nás čekat revize sociálních dávek. Dnes lidé nemohou žádat o doplatek ani příspěvek na bydlení. V rámci revize dávek nejsou Ukrajinci vůbec zahrnuti. Jedna z výzev je větší flexibilita v

sociální práci, větší míra spolupráce. Příští rok bude myslím poslední, kdy bude ochota se tématu Ukrajina věnovat. Pak budou volby. Máme poslední rok, kdy můžeme zabojovat.

Andrea Krchová: Velkou výzvou je, abychom dokázali spolupracovat a kooperovat a to téma udržet. Lidé zde zůstávají, zájem, kapacity a finance se snižují. Měli bychom apelovat na to, abychom měli kapacity, dokázali udržet na místech lidi, kteří přišli do našich organizací i státní správy, vybudovali si expertízu a dokáží s cizinci pracovat. Je škoda o tyto experty přijít. Výzvou bude udržet zároveň i obecný diskurz, že pomoc je potřeba. Abychom dokázali spolupracovat a zároveň měli na práci i finanční prostředky.

Lucie Kudová: Na rok 2025 máme v plánu zkvalitňovat služby ÚP pro osoby s DO a pro všechny cizince. Budeme asi rozšiřovat kapacity na přepážkách k odbavení těchto osob. Letos jsme se tomuto tématu věnovali nadstandardně a budeme v tom pokračovat.

Jan Luštinec: V roce 2025 jsme odhodláni znovu zvládnout odbavení veškerého zájmu nově příchozích i těch, co jsou již držiteli DO. Za Prahu říkám, že to určitě zvládneme. Očekáváme, že KACPU bude od února přesunuto do prostor na Kolbenově, kde je dnes i kontaktní pracoviště pro Prahu 9. Přesuneme se do modernějších prostor, které budou vybaveny shodně jako běžný úřad (přepážky, samoobslužný vyvolávací mechanismus atd.). Nebylo již možné platit tak obrovské prostory z prostředků MV. Zmenšení prostor bude klást nároky na přicházející klienty, kteří se nebudou moci chovat stejně jako dosud. Dominantní většina lidí dnes přichází ráno a v průběhu dne čekají na odbavení - na nové pracoviště se nevejdou. Věřím ale, že to zvládnou jak zaměstnanci, tak klienti. K 31. 12. 2024 se ruší platnost kolkových známek. Od příštího roku se veškeré správní poplatky, které jsou placeny MV, nebudou platit kolkovými známkami. Čeká nás tedy technická adaptace na změněné prostředí. Významným bodem je systém entry exit - elektronický systém, v rámci kterého se budou zpracovávat biometrické údaje osob a který nahradí vstupní razítka do Schengenu. Čeká nás také větší standardizace titulu DO. Jedním z témat je otázka sankcionování za porušování povinností, které jsou osobám dány ze zákona. Zatím to neděláme, ale v příštím roce sankcionovat začneme.

4. Daria Syomkina - informace o integrační lince Charity Česká republika

- Momentálně máme k dispozici tři linky - ve vietnamském, mongolském a ukrajinském jazyce
- Poskytujeme informace o pobytu v ČR, zaměstnání, systému soc. služeb a zdravotním zabezpečení
- Jsme otevření i pro instituce a úřady. Můžete se na nás obrátit, pokud potřebujete tlumočení.
- Služba je anonymní a bezplatná. Budeme v ní pokračovat v roce 2025, mj. díky podpoře MHMP.